

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvlede frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, eznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojska.

Telegram iz Bukarešta 25. aprila pripoveduje:

Včeraj je 15 000 Rusov zaselo železniški most pri Barbošu. (Ta most, ki stoji prav pri ustji reke Sereta pred njegovim izlivom v Donavo, je velevažen. „N. fr. Pr.“ včeraj v članku pravi, da ko bi ga Turki prej dohтели in podrli, predno Rusi pridejo, dobili bi več, nego jedno veliko bitko. Turkoljubni novinarski nemški strategikarji so upali, da bodo turške kanonske ladije in turški monitorji dosegli ta most, predno ga Rusi v roke dobodo, ter da bode rumunska železnica s tem za Ruse postala brez vrednosti, ker bodo morali Rusi potem težke kanone, strelivo in živež z vozmi do Donave vlačiti, kar bi bilo nepreračunljive nasledke imelo. Ali kakor ta telegram kaže, Rusi so bili nagli in previdni.)

Na dalje poroča telegram, da je 24. apr. uže 50.000 Rusov v Rumunijo prešlo. Močen ruski vojni oddelek maršira na Dobrudžo. Turki so stali do včeraj nepremično na Donavi. Glas, da so čez Donavo šli in Kalafat posedli, nij bil resničen do zdaj. Rumunska armada se je v notranjost dežele potegnila, od Donave proč, torej Turkom prehoda ne misli braniti. Zbrala se je pri Bukareštu in Krajovi. Rumunsko prebivalstvo beži od Donave v notranjo zemljo. Turki hitro zapuščajo Vidin in marširajo proti Dobrudži, kjer je videti, da glavni napad Rusov pričakujejo.

Iz Azije se poroča preko Carigrada, da je blizu Karsa uže bila mala bitka mej Rusi in Turki. Ker carigradsko poročilo o vspehu nič ne omenja, misliti se sme, da je bil Rusom ugoden.

Boj se je začel tudi pri Črnejgori. Turški listi trde, da je Sulejman-paša prodrli skozi sotesko Dugo in maršira na Nikšić. To nij še potrjeno. Mogoče bi pa bilo, da so ga Črnogorci sami prepustili in da nameravajo pot zastaviti nazaj hodečemu. Črnogorski knez je šel na albansko mejo k svojej vojski.

Miriditi pod Prenkom so bili od 14 turških bataljonov in 2000 bažibozukov napadeni in so se 22. t. m. brez boja umaknili, najbrž presili turškej.

Krakovskemu „Czasu“ se iz Varšave piše, da je ruski car iz svojega zasobnega premoženja dal 200 milijonov za vojsko.

Predno se cela velika ruska armada preko vse dolge Rumunije prevali, predno se jej posreči preiti široko, vsled dežja veliko naraslo Donavo, preteče najbrž še več dnij, za poslednje morda celo več tednov. Zatorej velicnih bitev v prvi čas najbrž nemamo pričakovati. A teško je ugibati, ker ruski kakor turški vojni črtež nij javen. Da bode cela kampanja jako krvava in pa težavna, to je gotovo. H koncu pa mora zmagati sveta in pravična rusko-slovanska stvar.

Vojni manifest ruskega carja.

„Naši podložniki poznajo živahno zanimanje, katero smo vedno imeli za osodo tlačenega krščanskega prebivalstva v Turčiji. Naše želje, da se ta osoda zboljša, so želje celega ruskega naroda, ki se kaže zopet pripravljenega dajati nove žrtve, da se stanje kristijanov na balkanskem otoku zboljša.

„Blagost in kri naših zvestih podložnikov nam je bila vedno draga; celo naše vladanje svedoči, da smo vedno skrbeli, da Rusiji ohranimo blagoslovljenja miru. Ta skrb nas je vedno

navduševala, odkar so se počeli žalostni dogodki v Bosni, Hercegovini in Bulgariji. Pred vsem je bil naš namen, da po poti mirnih obravnavanj in v sporazumljenji z drugimi evropskimi velevlastmi, svojimi zavezniki in prijatelji, pobiljšamo položje kristijanov v iztoku. Dve leti smo se vedno trudili, da bi Turčijo pregovorili do reform, ki bi varovale kristijane v Bulgariji, Bosni in Hercegovini pred samovlastnim ravnanjem lokalnih uradov. Izvedenje teh reform je izviralo na vsak način iz poprejšnjih dolžnostij. Za katere se je porta svečano zavezala celej Evropi. Naše trudenje nij doseglo želenega vspeha, akoravno so nam vse vesile pri tem skupno pomagale. Porta je trmoglavo in na ravnost odbijala vsako poročstvo za varnost kristijanov in je zavrgla sklepe carigradske konferencije, katero je vodila želja, da porabi vsa spravljiva sredstva, da gane porto. Mi smo predlagali drugim silam spisanje protokola, ki obsega bistvene uvete carigradske konferencije, in smo pozivali porto, naj se pridruži temu mejnarodnemu pismu, ki je zaznamovalo skrajno mejo naših mirovnihih terjatev. A naše upanje se nam nij izpolnilo. Porta se enoglasnej želji krščanske Evrope nij klonila in se sklepom protokola nij pridružila.

„Ko smo vse mirovne trudenje poskusili, sili nas predrzna samovoljnost porte, da na delo preidemo. Čuvstvo pravice, čuvstvo našega dostojanstva nam to zapovedovalno nalaga. Ker porta zametava, sili nas, da v orožnej sili iščemo zavetja.

„Globoko prepričani o pravičnosti svoje stvari, ponižno zaupajoči na božjo milost in pomoč, obveščamo svojim vernim podanikom, da je trenotek, kateri smo uže predvi-

Lustek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Peto poglavje.

(Dalje.)

„Kuharica Primova! tega pač ne bode storili,“ rekla je Jerica jej prigovarjaje, „če vas jaz prosim zato. Vi pozabite, kako nesrečna bi bila, ko bi vedela, da jo gospa Grahamova tako močno prezira. Jaz sama bi vsak dan rajša perilo zlikavala, ali kar koli bodi delala za gospico Emilijo, kot da bi jo pustila le slutiti, da bi bil jej kdo nalašč neprijazen.

Kuharica je omahovala. „Gospica Jerica!“ rekla je, „mislila sem, da ljubim našo mlado gospo tako močno kot kateri bodi; a zdi se mi, vi jo ljubite še bolj, da si zaradi nje

napravljate toliko sitnosti in skrbi; ne rekla bi ničesar, ko bi ne mislila tudi na vas. Vi ste bili zmerom tu od svojih otročjih let in vsi vas močno čislamo; jaz ne morem mirno gledati, če ti ljudje nameravajo vas zatirati, kar res hočejo, kot dobro vem.“

„Vem, kuharica, da me ljubite in da tudi Emilijo ljubite zaradi nje; nikaner ne zinite nobenemu besedice, kako so se razmere v rodbini promenile. Storive rajši vse, kar le moreve, da bi Emilija ne bila razžaljena; za nje pa bodive brez vseh skrbi. Ko bi me vsi ne ljubili toliko in me ne gladili, kot sem vajena, bilo bi najboljšje, da bi se še ne zmenili za to; ne natikajte zmerom svojih očal, da ne bode videli le žalosti in skrbi.“

„Gospica Jerica! Bog naj blagoslovi vaše srce. Srečni so ti ljudje, da imajo opraviti z vami. Vsak bi ne shajal z njimi. Hvala mojej osodi, da mi ne zahajajo dosta v pot! Pokažem uže naprej gospe Grahamovej, da ne pustim nobenega v svoj delokrog. Kuharica

ima predpravico, da se sme držati svojih pravic, in nagloma sem jo pregnala iz svoje oblasti, verujte mi to! Teško mi je, kadar vidim našo mlado gospo zanemarjeno; a gospica Jerica! ker mi pravite, da naj molčim, molčala bodem, kolikor časa bodem mogla. A pri vsem tem je nesramno, to vam rečem.“ In kuharica Prime je odšla govoreča sama s soboj.

Uro pozneje je stala Jerica pred zrcalom in se je opletala. Nekdo potrka tihoma na duri in gospa Ellisova stopi noter.

„Oh, Jerica, ne bila bi mislila, da bode prišlo tako daleč.“

„No, kaj pa je vendar?“ vprašala je Jerica skrbna.

„Podoba je, da bedo nas vse izpodrinili iz naših sob.“

„Kateroga?“

„Vi, in potem vi, kolikor vem.“

Jerica je spreminjala barvo, spregovorila pa nij. Gospa Ellisova jej je na to povedala,

deli, ko smo one besede govorili, na katere je Rusija enoglasno odgovorila, da je ta trenotek prišel. Izgovorili smo namen, da samostojno delamo, ako bode to treba in bo čast Rusije to zahtevala. Danes prosimo blagoslova višnjega Boga za naše hrabre armije ter ukazujemo, da one prestopijo turško mejo.

Dano v Kišenevu 12. (24.) aprila, leta milosti 1877, v 23. letu našega carovanja.

Aleksander.

Iz deželnih zborov.

Kranjski deželni zbor.

(VII. seja. 21. aprila.) Deželni predsednik Widmann odgovarja na interpelacijo dr. pl. Zaviška zaradi novega tira ceste z Novega mesta v Metliko, ki naj bi se napravil čez gorjanski hrib in pove, da to zdaj zavoljo slabih denarnih zadev države nij mogoče.

Poslanec vitez Gariboldi poroča v imenu gospodarskega odseka o bodočem izdrževanju ceste od Krke do Grosupljega in nasvetuje:

Slavni deželni zbor naloži deželnemu odboru, da naj vzdrževalne stroške za grosupeljsko-lučensko cesto za sedaj iz deželnega zaklada poplača in cestne poprave na Krki in pri Velikem Mlačevcu s tistimi novci izvrši, ki bi se utegnili pri zneskih, za cestne stavbe namenjenih, prihraniti, a da naj bodočemu deželnemu zboru predlaga nasvete ob zvršenju te ceste in o zlaganju vzdrževalnih stroškov, pa bodisi, da se ti stroški zlagajo s pomočjo deželnega doneska, bodisi, da oni dolenski okraj, katerim ta cesta največ koristi, opomorejo k razširjenemu skladanju.

Poslanec dr. pl. Zavišek misli, da bi se tudi cesta pri hribu blizu Semiča popravila, pa njegov predlog v tem smislu se ne sprejme.

Poslanec pl. Langer podpira nasvet, da bi se deželnemu odboru naročilo, naj stroške za sedaj iz deželnega zaklada poplača, pa pravi, da cesta poleg hriba pri Semiču nij tako slaba, da bi bilo treba nov tir napravljati.

Grof Blagaj porabi predzadnjo sejo, da govori svoj „maiden speech“, to je deviški govor. Z veliko silo, agitujoč z rokami stlači svoj predlog, kateri ima itak na listku napisan, iz ust, naj bi se deželnemu odboru naročilo, da poskrbi, da se isti posestniki, ki so ob svojem času za to cesto posestva odstopili, za nje odškodujejo, kateri predlog deželni zbor tudi sprejme.

Poslanec E. Schaffer opzori deželni odbor, da bi uže čas bilo, popraviti cestno postavo, ki v mnogih določbah ne zadostuje dandenes več. Posebno bi bilo treba pri popravilu cestne postave določiti taka pravila, da bi imel deželni odbor pravico siliti okrajne cestne odbore, da o pravem času položijo račune, pravica, katero imajo okrajni cestni odbori do občin.

Schrei, ki misli, da more govoriti pri vsakej točki dnevnega reda, tudi tukaj nekaj porbblja, kar pa nij nikakoršne važnosti.

Predlog gospodarskega odseka se potem sprejme.

Poslanec Murnik poroča v imenu finančnega odseka o prošnji okrajnega cestnega odbora Krškega, da bi se dala potrebna podpora za vzdrževanje ceste iz Kostanjevice na Krško in nasvetuje, naj se prošnja izroči deželnemu odboru z naročilom, da stvar na tanko preišče in potem dovoli potrebno podporo.

Poslanec grof Margheri pripoveduje, da je okrajni cestni odbor krški uže mnogokrat pri deželnem zboru prosil podpore, da so se pa te prošnje, ker se je odbor skliceval na nejasnost stvari, zmirom odbile. Cesta je, kar se je odprla železniška postaja Videm-Krško, edina dovozna cesta z Dolenskega k železnici, pa v jako zanemarjenem stanju. Bila bi seveda skrb vlade, da kaj stori za promet in da popravi tako važno cesto, ali vlada ne zna družega, ko rubiti, ceniti in prodajati, od nje tedaj nemamo ničesar pričakovati. Ker ima krški okraj uže 15 odstot. doklado za cestne stroške, mitnico napraviti pa se ne priporoča, je bila edina pomoč obrniti se na deželni zbor, da v tej zadregi pomaga. Govornik končno nasvetuje, naj deželni zbor za popravilo te ceste dovoli 4000 gld.

Poslanec pl. Langer nasvetuje, naj bi se deželnemu odboru naročilo, da posreduje pri c. kr. vladi, naj bi se pri ces. kr. okrajnem glavarstvu na Krškem spravljeno dve hranilnični knjigi, na katerih enej je uloženo 1500 gld., na drugej 900 gld., kateri denar se je ob svojem času nabral za popravilo ceste v Meršečnjo vas, takoj z obresti vred izročil okrajnemu cestnemu odboru na Krškem, da popravi Bloško cesto.

Dežman se izjavi proti temu, da bi se takoj dovolilo 4000 gold. za to cesto. Deželni odbor bode, ko se o stvari podučil, uže kre-

nil, kar je prav, saj ima od deželnega zbora dovoljenje za potrebne poprave cest več, nego 1000 gld. iz deželnega zaklada dati.

Dr. Bleiweis je tudi predlogu grofa Margherija nasproten. Ko sino včeraj nekaj bornih sto goldinarjev za kmetijskega potnega učitelja dovolili, pravi, kakšen hrup so vzdignili gospodje one stranke, da se je kar dvorana tresla. Denes pa se govori o štirih tisočih, pa nijsem še od nobenega gospoda one strani slišal predloga, ki je bil njim včeraj tako nujen zdel, naj bi se stvar izročila finančnemu odseku v prevdarek. Govornik se izjavi proti tukajšnji podpori in svetuje cestnemu odboru naj v prihodnjem zasedanju prosi za popravilo mitnice.

Grof Margheri misli, da nij umestno, primerjati stroške za nepotrebnega potnega učitelja kmetijstva s potrebnim stroškom za popravilo cest.

Grof Margheri svoj predlog umakne in sprejmeta se predloga finančnega odseka in po vitez Langerju stavljeni predlog.

Poslanec Murnik poroča v imenu finančnega odseka o prošnji Boštanjске občine, naj bi se na popravilo ceste posojenih 150 gold. vračunilo kot podporo, kar nasvetuje, naj zbornica odobri. Prošnje občine pa, za popravilo mitnice, nasvetuje, da zbornica ne vsliši.

Dr. Zarnik nasvetuje, v očigled tega, da mnogo konjskih trgovcev rabi to cesto, ki niti krajcarja ne plačajo. On misli, naj se stvar bolj na tanko preišče in deželnemu odboru naroči, da v prihodnjem deželnem zboru predloži načrt postave za popravilo mitnice.

Proti temu predlogu govore: vitez biriških volitev Vesteneck, vsikdar se vtičajoči dr. Schrey in poročevalec Murnik. Končno se predlog dr. Zarnika ne sprejme in se odborov predlog odobri.

Poslanec dr. Bleiweis poroča v imenu gospodarskega odseka o prošnji centralnega odbora c. kr. kmetijske družbe, kaj bi se kaj storilo, da se zabrani pokončavanje zarubljenih posestev in nasvetuje, obrniti se o tej zadevi na c. kr. pravno ministerstvo, da napravi dodatek h kazenskej postavi, kar zbornica, ko je še dr. Poklukar nasvetoval dostavek: „ko bi to drugače ne bilo mogoče“, enoglasno odobri.

Dr. Bleiweis nasvetuje v imenu gospodarskega odseka:

Slavni deželni zbor naj sklene:

da so jej ukazali, naj pripravi Jeričino sobo za obiskovalca, katerega pričakujejo drugi dan. Strmela je, slišavši, da Jerico za to še vprašali niso. Gospa Grahamova je tako neskrbno govorila o tem, ter se je delala, kot bi bilo obema jako prijetno, če bi Emilija k sebi vzela svojo mlado prijateljico, da je gospa Ellisova sklepala, da stvar je dogovorjena.

Globoko ranjena in razžaljena zaradi sebe in zaradi Emilije, stala je Jerica za trenotek molčeča in nedoločena. Potem je vprašala gospo Ellisovo, ali je uže govorila z Emilijo o tem. Tega še nij bila storila. Jerica jo je prosila, naj jej ničesar ne omeni o tem.

„Trpeti ne morem,“ rekla je, „da bi izvedela Emilija, da mi tako naravnost vzamejo malo svetišče, katero je tako skrbno za me opravila. Prespim, kot veste, čez polovico svojega časa v njenej sobi, a zmerom jej je drago, če imenujem to sobo mojo, da imam prostor, kjer sama za-se lahko čitam in delam. Gospa Ellisova! če mi dovolite, da svojo pisno

mizo postavim v vašo sobo in tam časi spim na sofi, treba nama nij Emiliji o tem ničesar povedati.“

Gospa Ellisova je privolila v to. Zadnje mesece je postala tako ponižna, krotka in postrežljiva, in Jerica je popolnem si pridobila njeno udanost, s prva z zmernostjo, zadnji čas pa je premnogokrat pomagala z delom preobloženi oskrbnici. Tako jo je rada vzela k sebi v sobo, ter se je celo ponudila, da jej bi pomagala spravljati njeno obleko, njeno mizo in njene knjige. Krotka in potrpežljiva in previdna je bila proti Jerici, katero je z Emilijo, kuharico Primovo in samo soboj prištevala k zatirani in razžaljeni stranki. Vendar besede ne morejo popisati, kako razdraženo se je čutila o vedenju gospe Grahamove in Izabele. To se popolnem sklada z njenim drugim vedenjem, rekla je. Časih hvalim skoro Boga, da je Emilija slepa. Bolelo bi jo globoko v srcu, ko bi videla, kako se godi. Leško bi bila klofutala Izabelo, ko je tako nesramno

včeraj zasedla vaš prostor pri mizi in potem nij mislila na to, da bi Emiliji kaj pripravila. In tu je sedela Emilija, dobra kot angelj in nij nikakor slutila njenega nesramnega vedenja, ter jo je tako prijazno prosila malo surovega masla, kot bi bilo le slučajno, da so vas pregnali od mize in njo prepustili samej sebi. In pri tem vsi ti tujci! Videla sem to sobico za porcelanovino. In potem Emilijina krila in drobno perilo! Tu je ležalo vse v košari, da sem mislila, da bode splesnilo. Veseli me, da je Brigita smela vendar vse zlikati; kajti bala sem se uže, da te vroče dneve Emilija ne bo imela več nobenega čistega oblachila. A kaj pomaga govoriti o tem. Iz srca želim, da bi kmalu odpotovali v Evropo ter nas vse tu pustili. Jerica! vi vendar ne bode te potovali z njimi?“

„Da, če bode potovala Emilija.“

„No, vi ste blajši od mene. Jaz bi se ne dala tako mučiti, celo zaradi nje ne.“

Odveč bi bilo pripovedovati, kako grdo

1. Priloženi načrt postave se potrди.

2. Deželnemu odboru je nalog, tej postavi pridobiti Najvišje potrjenje.

Postava

veljavna za vojvodino Kranjsko zastran razdružitve selske občine Vipava v samostojni selski občini Vipava in Vrhpolje.

S pritrditvijo mojega deželnega zbora kranjskega, ukazujem sledeče:

§. 1. Sedanja selska občina Vipava se razdruži ter na nje mesto stopiti samostojni selski občini: Vipava, ki obseza davkarski občini Vipava in Samobor, potem Vrhpolje, ki obseza davkarsko občino istega imena.

§. 2. Zvršiti to postavo je nalog ministru notranjih zadev.

Biriški vitez Vesteneck govori proti tej postavi, po kateri se skuša prvi prelaz napraviti skozi postavo, katero je sklenil deželni zbor januarja l. 1869, in ki določuje izpeljati velike občine, ako se gospodarski odsek v svojem poročilu sklicuje na neki dopis ministerstva goriškemu deželnemu odboru, je napačno tolmačeno, če se misli, da je vlada proti velikim občinam; ona le svari, naj bi se ne zlagale se silo. Po njegovem mnenju je ločitev selske občine nepotrebna. Zdajci začne ta biriški vitez tako govoriti, kakor da bi bil, kar se mu menda uže zdaj zmirom sanja, uže on deželni predsednik in pravi, da vlada se ne bo ogrela za potrditve te postave.

Deželni predsednik Widman, kakor po navadi, pravi, da nij informiran o stvari, tedaj ne more udeležiti se debate. Pozneje se pa pokaže, da je bila prošnja vrhpoljske občine uže dvakrat pri vladi.

Da je postava o velikih občinah zavrgljiva, bi se najbolje dokazalo s tem, da bi se postava izvršila.

Poslanec Lavrenčič naglašja, da je okrajno glavarstvo postojnsko, ki razmere dobro pozna, prošnja občine do vlade in do deželnega zbora podpiralo. Vrhpoljci se bodo zjediniili s Podvelbom kamor tudi v faro slišijo.

Dr. Schrey se ve, da zopet ne more drugače, kakor da tudi nekaj poblebeta. On ima nalog naznaniti, da njegova stranka nij o stvari informirana in da ne gre kar na mah postave delati, kajti to se pravi tirati postavodajstvo ad absurdum.

Poslanec Robič, kateremu so razmere znane, gorko priporoča, naj se razdruži, ter dovoli.

ste Jerico vsak dan dražili; nagajali ste jej zlasti po dohodu pričakovanih gostov, kaj pustih in brezmiselnih gizdalinov in gizdalink, katerim ste jo popisali kot nesramno vsiljenko Emilijo pa kot jako nadležno osobo. Kljub vsemu prizadevanju je Emilija vendar kmalu izpoznala, kako zelo prezirajo njo in Jerico. Katinka je bila razdražena zaradi neuljudnosti svoje tete in sestričine, za obiskovalce pa nij dosti marala, katerih neumnost in nepremišljenost je sedaj nekoliko izpoznala; nij se nikakor obotavljala izreči svoje misli, kako ste žalili Emilijo in Jerico, ter jima izraziti željo, naj bi jih zagovarjala. A Katinke se nijste dosti bali gospa Grahamova in Bela; kajti bila je otožna in se je neprestano bala zbadljivih besed svoje sestričine; vsled tega jej je vpadlo srce in nij se drznila več, kot bi bila storila drugikrat, nasprotovati njunim naklepom, ter se postaviti mej nju in svoji prijateljici, da bi ju branila nesramnega ravnjanja.

(Dalje prih.)

Dr. Bleiweis kot poročevalec pove deželnemu predsedniku, da je vlada prošnja Vrhpoljcev uže v obravnavi imela in da ta občina bila je do l. 1850 samostojna, isto leto pa se silo Vipavi pridružena. Vrhpoljci silijo proč, Vipavci pa pravijo: „Pojte“, zakaj bi jim mi tega ne dovolili, in zakaj bi tako rekoč občinam nasproti hotel veljati deželni zbor za božjo previdnost? Da se ne more natančneje delovati, nij drugače, če imamo uže pri vstopu ua vratih zapisano: Memento mori! Če dr. Schrey pravi, da se tira postavodajstvo ad absurdum, mu odgovorim na to, da cela naša ustava je ad absurdum uže dotirana. Mi imamo pravico voliti naše poslance v državni zbor, kje pa je tista pravica?

Deželni glavar opominja govornika, naj pri stvari ostane.

Dr. Bleiweis še enkrat priporoča, naj se sprejme nasvetovano postavo.

Baron Abfaltrern pravi, da je poslanecem pač vse eno, ali se ta občina loči ali ne. Vedeti je samo treba, ali ima občina tudi moč v sebi, da lahko živi, da ne bode treba deželnemu odboru, kakor se je to uže zgodilo, dovoljevati za izdatek 187 gl. ki ga je imela mala občina, 30% doklade.

Dežman misli, da Vrhpoljcem bodo uže drugo leto sledili Samoborci in gotovo bode sitno, kosoma predelati postavo, kar bi se enkrat lahko zgodilo.

Ko je poslanec Lavrenčič še enkrat podpiral nasvet gospodarskega odseka, zagovarja ga še poročevalec dr. Bleiweis. On pravi, da ena ko druga stran te zbornice vedno naglašuje avtonomijo občin. Pustimo tedaj občine, naj se konstituirajo kakor vedo, da je za njih najbolje.

Postava se potem sprejme.

Občini Ustja se dovoli 30%, občinam Britof, Tamlje, Vrem 36%, občini Litiji na 4 leta 63% doklade za šolske namene, Občini Boštanj se dovoli, da se pobiranje 63% doklade prenese na l. 1878 in 1879. Občini Studenec se dovoli 65% doklada za l. 1877, 1878 in 1879 za šolske potrebe.

Seja se ob 1/2 2 uri sklene.

Politični razgled.

Neuranje dežele.

V Ljubljani 26. aprila.

Ruski veliki knez Vladimir je bil 25. aprila na Dunaji. Ko je odhajal v Podvolčsko, izpremil ga je na kolodvor poleg ruskega poslanstva tudi nadvojvoda Albrecht. To odlikovanje Rusov na Dunaji nas Slovane z dobrim upanjem navdaje, da magjarski in ustavoverno-nemški Turki ne bodo zmagali.

Vojaska posvetovanja se na Dunaji nadaljujejo. Rodič in Ringelsheim sta še tam. Denes se v vojnem ministerstvu začneja proračun za leto 1878 preudarjati. Bajje, da bode minister izredno velike svote terjati.

Ustavovorni poslanci kluba levice so imeli včeraj v sredo shod in posvetovanje, kako se bodo pri debati o nagodbenih postavah zadržavali. — V regnikolarno deputacijo, odbor, ki bode z Ogrji v dogovor stopil, bajje nameravajo ustavoverci samo svoje ude voliti, a desničo prezirati.

Minister **Stremajer** je izdal ukaz, po katerem je ostro prepovedano v šolah na Češkem podpisati za papežev jubilej nabirati.

Hrvatskemu banu Mažuraniću je nadvojvoda Albrecht na čestitko odgovoril s sledčim telegramom: „Mojo srčno zahvalo za vaše toplo čestitajoče pismo in za sočutje izraženo v njem v imenu prebivalcev vašega ob-

lastja. Vi veste, kako visoko jaz cenim hrabrost in zvestobo njihovo in sem prepričan, da bode Nj. Vel. zmirom na oboje računati moglo.“

Vnanje države.

Tudi **turški** sultan je izdal manifest, v katerem vse Mohamedance na boj kliče. V petek bodo Turki v vseh mošejah, svojih cerkvah velike molitve imeli za srečo orožja. Iz Carigrada se ruske familije izseljujejo in s parobrodi odhajajo. Tudi drugi kristijanji odhajajo, ker se boje turškega ljudstva, katero uleme ščunjejo in razdraževajo.

Francoski list „France“ šteje te-le države kot **Rusiji** v tej vojski prijateljske: 1. Nemčija. 2. Perzija. 3. Severne zjedinjene držav. 4. Rumunija.

Angleži nemaravajo Carigrad s svojo vojsko zasesti. V zgornji zbornici angleškeje je Derby 25. t. m. konstatiral, da je v pretečeni noči 17.000 Rusov prestopilo mejo. Na vprašanje lorda Grey-ja, dejal je, da so Turki mislili, da prej ali kasneje se jim bode vojska gotovo prisilila, zavoljo tega bi bil vsak navset brez vspeha. On, Derby, je bil prvi obravnavanjih zaradi miru vedno prepričan, da stoji pred uganko, ki še ne dá brez orožja rešiti.

Rumunji je pri volitvah v senat te dni vladna, ruskej stvari prijazna stranka zmagala z nad 80 procentov večine. „Romanul“ javlja, da so Rusi kot prijatelji 23. pristopili mejo.

Italijanska republikanska društva v Rimu so sklenila organizirati se v skrivno društvo precej, ko bi vlada razpustila jih.

Dopisi.

Od Kamnika 23. aprila [Izv. dop.]

Človek, kateri živi na deželi, je res srečen, ako ga doleti vesel dan, na kateri dan lahko pozabi na vsakdanjo boritev z življenjem. Srce se mu topi, ko sliši na domačih tleh v čislih imeti domači ljubljene materini jezik. Vsaka žival, vsak ptiček ljubi gnjezdo svoje, kako bi človek, krona stvarjenja, hotel ali mogel zaničevati nam tako svete domačinske glase, in — dvorane čitalnične, kjer se goje. Zopet smo pokazali, da imamo v prsih srce, katero toplo bije za našo osveto; kajti zbrali smo se bili v prav ličnem številu k veselici, ki smo jo v kroniko zapisali kakor mal korak napredka v narodno življenje. Petje, čveterospevo bilo je res hvale vredno — a še bolj mikavno pa je bilo poslušati citre pod vodjem g. Ozbičem. Izvrstno, moram reči, in vsak mi bode priznal, bilo je predstavljeno vse. Priznati se mora, da ste se tudi gospodičini na klavirji trudili, pa menda doseči namena svojega nijste mogli. — Kličemo pa Vam blage podpiratelje naše slavne čitalnice: Ne vstrašite se in stopajte le vrlo naprej. Igra sama na sebi nema na utise potrebne ozire.

Po dovršeni igri bil je ples — —. Ne morem si kaj, da bi ne pohvalil gospoda Ozbiča, kakor vodja godbe — kajti zviral je prav dobro na glasoviru.

Po končanem, neobitem plesu smo se zabavali do belega dne — in kadar pa je prišel oznanovalec krasnega jutra pa smo se podali vsak na svoj dom z željo v prihodnje ravno tako se zabavati.

Iz Trebanjskega okraja na Dolenjskem 24. apr. [Izv. dopis.] (Potresi, mraz in še drugega kaj.) Ljudje pravijo: „Leto, v katerem je obilo potresov, rado je rodovito.“ Kaj nam bode tekoče, na potresih bogato leto prineslo, zakriva pač še temna prihodnost.

Kakor drugod po dolenjskej strani, imeli smo tudi pri nas 4. t. m. 1/2 9 ure zvečer

močen, intenziven potres, kateri je pri več poslopih znamenite znamenja svoje sile zapustil. 8. aprila ob 8. uri zvečer stresla se je zemlja zopet in danes 24. ob 2. uri, in nekaj minut čez tretjo uro zjutraj potresla se je zemlja zopet in sicer obakrat precej močno, tako, da so okna in duri močno zaropotale. Vsak stres trajal je kakih par sekund izpremljajoč s podzemeljskim grmenjem, prihajajoč od vzhoda idoč na zahod.

Pretečeno nedeljo zjutraj smo imeli pri nas mraz, kateri je sadju in trti mnogo škodil. Bog nas varuj hujega, ker, ako nam še letos polje in vinogradi slabo obrode, potem se je bati pri nas največje revščine. Večina ljudstva je uže zdaj revna, da se Bogu usmili, pa še vendar bahasta, kar se da.

Narodno življenje spi v našem okraju — sosebo pa še v Trebnjem — spanje pravičnega. Ljudstvo ne čita, rekel bi skoraj nič. Iz mej slovenskih časopisov dobaja k nam večina v farovže in v šole, potem le nekaj „Slov. Naroda“ kam drugam, pa smo z vsem časopisjem pri kraji.

Ljudstvo naše je pa, kar je sila žalostno znamenje za prihodnost, izvzemši malo peščico, za poduk sploh preveč mlačno in glupo; od tod prihaja tudi, da imamo poleg materialne revščine še drugo večjo, namreč — dušno.

Kako dobro in koristno bi bilo za celo okolico, ko bi se v Trebnjem napravilo bralno narodno društvo, kakor jih nahajamo drugje po deželi; ali žalibože, ko nij za-to vnetih, še manj pa odločnih mož, ki bi tako društvo osnovali.

Pa, da ne bode kdo mislil, da so Trebanjci zadnji v napredku, moram omeniti, da so pred dvema leti oskrbeli si laterne, ter poobesili jih po vasi za nočno osvitljava; samo to je vrag, da laterne brez plina ali olja, temotnih nočij nečejo razviltjevati.

K laternam pride v Trebnje prihodnji mesec tudi apoteka, kar je se ve da uže bolj važna stvar, kot naprava onih, kajti mej Ljubljano in Novim mestom na celej tej potezi nij bilo do zdaj nobene.

Vabilo.

One gospe in gospice, katere so se vpisale kot delavni udje v društvo „ljublanske ljudske kuhinje“ in še nijso uvrstene v kolo delujočih dām, vabijo se, da pridejo v soboto 28. t. m. zvečer v prostore ljudske kuhinje k pogovoru, da si izvolijo dneve, na katerih se hočejo vdeležiti opravil ljudske kuhinje.

V Ljubljani dne 25. aprila 1877.

Vodstvo društva
„ljubl. ljudske kuhinje.“

Domače stvari.

— (Pogorelcem na Viču) na korist napravi, kakor smo uže omenili, telovadno društvo „Sokol“ prihodnji vtorek zvečer v čitalnični restavraciji veliko zabavo z loterijo. — Da bode več ko mogoče dobitkov, prosi odbor „Sokola“ rodoljube za darila dobitkov, katere naj blagovolijo izročiti g. kustosu čitalniškemu.

— (Slovensko gledališče.) V nedeljo 29. t. m. bo predzadnja benefica, na korist igralke, g. Namretove. Izbrala si je znano burko Nestroyevo „Lumpaci Vagabund“. Želimo pridnej igralki polno hišo.

— (Vabilo) h koncertnej veselici in plesnej zabavi, kateri napravi goriška čitalnica

28. aprila. Začetek ob 8. uri. K tej veselici uljudno vabi odbor.

— (Prošnja slavnej poštnje direkciji.) Dobili smo ta-le dopis: Narodna čitalnica v Cérknem na Primorskem je uže v začetku vzhodnjih homatij tožila o izostajanji časopisov. Zdaj, ko imajo iz orijenta važne dogodbe prihajati, zopet redko kateri list prejmemo. Ta teden nijsmo prijeli treh listov „Sl. Naroda“ in nijednega lista „Politike“. — (Mi redno pošiljamo vsak večer vsem naročnikom skupaj list na pošto. Torej krivda ne zadeva nas. Ur.)

— (Tatje.) Od Drave se piše „Sl.“: Pred veliko nočijo so tatje po naših krajih močno ljudi vznemirjali. Eno noč so vdrli pri petih hišah ter odnesli, kar je bilo mogoče. Nekatero se je posrečilo uže k sodnji spraviti, a mnogo jih je še na rezervi. Pri nas k božiču in velikej noči najbolj kradejo, da si tako za drugo delo leni tatovje preskrbijo vse se praznike. Nek poseben čin vam čem ob kratkem povedati. V vasi Vizmanec bila sta stara oče in mati. — Do svojih otrok nijsta imela ljubavi, in tako so se otroci, ki so sedaj oženjeni viničarji, z doma pobrali. Oče je imel lepo posestvo, v kleti vina, v glajti zrnja in tudi v mošnji cvenka, toda pri vsem tem so morali deca živeti z ljudskim kruhom. Eden sinov nij bil z ravnanjem svojih staršev zadovoljen in se hoče nad njimi znesti. Neki večer prideta neznana moža k omenjenema starcema, vdereta siloma v hišo in terjata denar. Starca se opravičujeta, da denarja nemata, toda v tem hipu gre eden omenjenih mož k škrinji, vedoč za tam shranjene denarje, razbije škrinjo, mej tem ko drugi tat

pri vratih stoji, s samokresom preteč streliti, če bi se od starcev koji ganil. Razbijalec škrinje najde v škrinji blizu 200 gid., s katerimi se tatova tiho pobereta. Slutilo se je takoj, da tega nij drugi napravil, kot eden sinov, ker drugi nihče nij vedel, kje sta starca imela denar shranjena. Tako se je reč začela pri sinovih preiskovati in pokazalo se je, da sta tatova bila sin in njegova žena. Žena je škrinjo razbijala, ter je bila v moško obleko oblečena, da nje ne bi nihče spoznal. Lepo in zanimivo dokaj je še to. Ko so prišli v hram tatinskega sinu preiskavat, nij bilo družega doma, kakor otroci. Na žandarjevo vpranje, ali sta bila oče in mati pretekle večere kam šla, reče izmej otrok: Da, da, šla sta bila in mati so bili tako smešni, ker so si oblekli očetove hlače in suknjo, tudi klobuk so imeli, da so bili kakor dedec. Reč je prišla tedaj na svitlo in zločinca imajo uže pod zaklepom.

Dunajska borza 26 aprila.

Enotni drž. dolg v bankovcih	57 gid.	90 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	62	90
Zlata renta	69	55
1860 drž. posojilo	107	20
Akcije narodne banke	767	—
Kreditne akcije	36	20
London	29	50
Napol.	10	35
C. k. cekini	6	10
Srebro	113	—

Karmelitanski melisovec

iz Benedk.

1 originalna steklenica 25 kr.

Jedino pravi le pri

(53—47)

Gabriel Piccoli,

lekarju na dunajske cesti v Ljubljani.

LIPIK
vroč (51° R.) jodov vir.

Jodov vir Lipik
v Slavoniji
poštna in telegrafska postaja.

LIPIK
vroč (51° R.) jodov vir.

Posebno proti siflidi, skrofulozi, protinu, revmatizmu, proti boleznim v mehurji, na koži in ženskim boleznim.
Pot: Od Dunaja ali Pešte po južnej železnici do Barča ali Siska; od Siska s parobrodom, od Barča z vozom.

Na telegrafsko poročilo pošilja uprava kopele dobre, krite vozove na imenovane postaje za goste. (94—5)

Glavne zaloge lipiške vode: Dunaj pri H. Mattoni, Pešt pri Lud. Edesky, Osjek pri Gobetzky.
Dopisi na kopelno-zdravniško vodstvo in direktorje **Dr. Kern.**

Oglas.

Redni občni zbor
obrtnijsko-pomočnega društva,
vpisanega tovarištva z omejeno zavezo,
bode
v **nedeljo 29. aprila 1877** dopoludne
ob 11. uri v velikej mestnej dvorani.

Dnevni red:

1. Začetni govor društvenega ravnatelja.
2. Letno sporočilo in računski sklep za l. 1876.
3. Poročilo ravnatelja.
4. Poročilo v zadnjem občnem zboru izvoljenega odbora za pregled računov.
5. Volitev 4 udov v ravnateljstvo za tri leta.
6. Volitev odbora za pregledovanje računov leta 1877.
7. Posamezni nasveti udov.

Ravnateljstvo obrtnijsko-pomočnega društva, vpisanega tovarištva z omejeno zavezo v Ljubljani.
J. N. Horak,
vodja.

Kundmachung.

Die
ordentliche Generalversammlung
des
gewerblichen Aushilfskassen-Vereines,
registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung,
findet
Sonntag, 29. April 1877 Vormittag
11 Uhr im grossen städt. Rathhaus-Saale statt.

Tagesordnung:

1. Eröffnungsrede des Vereins-Direktors.
2. Jahresbericht und Rechnungsabschluss pro 1876.
3. Mittheilungen des Vereins-Direktors.
4. Bericht des in der letzten Generalversammlung gewählten Revisionsausschusses.
5. Ergänzungswahl von vier Mitgliedern des Vorstandes.
6. Wahl eines Revisionsausschusses zur Prüfung der Jahresrechnung pro 1877.
7. Allfällige besondere Anträge der Genossenschafts-Mitglieder.

Der Vorstand des gewerblichen Aushilfskassen-Vereines, registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung in Laibach.
J. N. Horak,
Direktor.

(97)